

Ti millioner danske grise over grænsen

Arbejdsmarked. Danske producenter sender deres smågrise til Tyskland, fordi de får en bedre pris syd for grænsen, og det koster arbejdspladser i Danmark.

FLENSBORG. Hvis man kører på motorvej A7, er det helt overvejende sandsynligt, at man vil komme forbi en lastbil med danske smågrise, som er på vej mod syd.

Slakteriarbejdernes Fagforening (NNF) og hovedorganisationen Landbrug og Fødevarer regner nemlig med, at den danske eksport af smågrise til Tyskland vil stige yderligere i år. De kalkulerer med, at omkring ti millioner smågrise vil blive sendt over grænsen, så de kan blive opfedet, slagtet og solgt i Tyskland. Det vil sige, at hver tredje danske smågris i stedet for at blive opfedet og slagtet i hjemlandet bliver sendt sydpå. Det er 33.000 små svin, der passerer

grænsen på en almindelig hverdag. – Det er urimeligt, at det skal være sådan, lyder det fra både lønmodtagerne i NNF og fra landmændene i Danmark.

27 kroner ekstra

De ved godt, hvorfor der er så stor en trafik sydpå med smågrise. Prisen på smågrise er nemlig betydeligt højere i Tyskland. Den er opgjort til 27 kroner mere per gris i Tyskland end i Danmark.

De to organisationer i Danmark er nu gået ind i et usædvanligt samarbejde for at få ændret på dette forhold. De har blandt andet haft møder med den danske fødevarerminister, Mette Gjerskov (S).

At grisene ikke bliver slagtet i Danmark betyder nemlig, at antallet af slagtinger nord for grænsen er faldet til niveauet fra 1992. Og det koster arbejdspladser. Man skønner, at der siden 2006 er blevet 2500 færre i arbejde på de danske slagterier.

– Vi må have bedre forhold for produktionen af slagtesvin i Danmark, lyder det fra de to danske organisa-

tioner.

De peger på, at de tyske landmænd har en særligt favorabel momsordning, de får støtte til at bygge stalde, og de får penge fra den tyske stat, hvis de producerer biogas af gyllen.

Samtidig er det en kendsgerning, at det er næsten umuligt at få lov til at bygge nye, store svinestalde i Danmark.

Danmark som rugemor

Kendere af branchen bedømmer, at Danmark bevæger sig fra at være en slagtenation til at blive en rugemor. Det hænger blandt andet sammen med, at de danske smågrise er kendt for at have en høj kvalitet. Samtidig er de danske virksomheder, der producerer smågrise, af en sådan størrelse, at de godt kan leve op til nye krav fra EU og dermed skaffe penge til nye investeringer.

De tyske gårde med opdræt af smågrise er derimod traditionelt ret små, og mange af dem har derfor måtte drejet nøglen om, efter at EU har stillet nye krav til producenterne. Det betyder, at det tyske marked har

ARKIVFOTO

De danske smågrise er kendt for at være af høj kvalitet, men når det drejer sig om opfodning og slagting, kan det bedre betale sig at sælge smågrisene til Tyskland.

brug for import af smågrise. Og mange af dem kommer så fra Danmark.

Udviklingen betyder, at Tyskland er ved at overtage rollen som den store eksportør af svinekød. Tidligere producerede tyskerne stort set kun lige

kød nok til hjemmemarkedet, men nu sælges der kød til hele Østeuropa, Rusland, Kina og resten af Asien.

Jens Nygaard
jn@fla.de

Højskolestemning på Hans Helgesen-Skolen

Sommerhøjskole. Over 150 børn og voksne er lige nu på den årlige sydslesvigske sommerhøjskole, som denne gang holdes i Frederiksstad.

FREDERIKSSTAD. Der hviler en ganske særlig stemning over Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad i disse dage.

Man mærker den, straks man træder ind i skolegården, der med de mange mobile overnatningssteder mest af alt ligner en campingplads. Børn plasker rundt i soppebassiner eller leger i sandkassen, voksne sidder afslappet og kigger på eller får en snak.

Det er en nærmest ubeskrivelig stemning af overskud, afslapning og hygge, og det er præcis den stemning, der får deltagerne i den sydslesvigske sommerhøjskole til at vende tilbage år efter år.

I år er det 29. gang, sommerhøjskolen afvikles, og det er med deltagelse af 115 voksne og 47 børn. I år er der lidt flere fra Danmark end fra Sydslesvig, men det plejer at være nogenlunde ligeligt fordelt.

Altid fyldt op

Gennem årene er der opstået venskaber mellem deltagerne – også selv om de kun ses denne ene gang om året. Og det er blandt andet det, der får folk til at deltage igen og igen, fortæller Ute Wietz, der de seneste syvotte år har været en del af planlægningsgruppen.

Sommerhøjskolen finder sted på forskellige skoler i Sydslesvig, og hvor mange, der er plads til, afhænger af skolens størrelse og af, hvor stort køkkenet er. Der skal jo også laves mad til deltagerne, og det står et køkkenhold på fire yderst kompetente kvinder for. Og uanset hvor højskolen er, er der aldrig problemer med at få deltagere nok. Tværtimod, siger Ute Wietz.

Årlige tilløbsstykker

Deltagerne ankom til Frederiksstad i lørdags og drager af sted igen efter en uge, og så har de ikke alene hygget sig og haft det sjovt, men er også blevet tilbudt en lang række forskellige aktiviteter. Om de så deltager i dem eller ej, er fuldstændig op til hver enkelt.

– Man kigger på ugeplanen og ser, hvad man har lyst til. Og det deltager

FOTO: POV L KLAUSEN

Michael Nissen viste eksempler på sin karatefærdigheder.

man så i, siger Ute Wietz.

Planlægningsgruppen prøver altid at finde nye aktiviteter, men der er også tilløbsstykkerne, som »bare skal være med hvert år«.

Til dem hører ud over kor og petanque-turnering, der tager en hel eftermiddag og ofte må se finalen afholdt så sent, at lommelygter er nødvendige, det kreative værksted »Sten og stoffer«.

Her sys og fremstilles smykker, og det er tydeligt, hvad Ute Wietz mener med, at det er »et hit«, da der trods høj sol og 25 grader udenfor er pænt fyldt i sylokalet.

Spontane indfald

Mens Ute Wietz sidder i en campingstol i skyggen og fortæller om, hvordan den særlige højskole-spirit ramte hende for ti-elleve år siden, kommer ni-årige Otto hen og spørger, om der skulle være interesse i at

komme til opvisning i Capoeira mellem klokken halv tre og tre. Capoeira er en brasiliansk kampdans, som Otto går til til hverdag og har sat sig for at lære nogle af de andre på højskolen.

– Sådan er det bare her. Der sker en masse spontant, smiler Ute Wietz, da Otto er gået.

Spontant er det også, da en håndfuld voksne sætter sig i skolegården rundt om en balje med kartofler, der skal skrælles.

Om det er vejret eller denne særlige stemning, der griber en, skal være usagt, men en pludselig lyst til at sætte sig ned med en kartoffelskræller i hånden virker lige nu ikke som det mest tåbelige i verden.

Højskolefolkene kan nyde det hele lidt endnu. De tager hjem efter brunch og fælles oprydning på lørdag.

Trine Flaming
tf@fla.de

FOTO: TRINE FLAMMING

Der blev danset salsa i gymnastiksalen.

FOTO: POV L KLAUSEN

Allan Bruun laver trommestikker af piletræ og trommer af tomme dåser. Snart er der stomp.

”

Sådan er det bare her. Der sker en masse spontant.

Ute Wietz

FOTO: POV L KLAUSEN

Fra venstre er det Karen Reimers, Herdis Madsen, Lene Vejen og køkkenchef Bodil Andersen, der har det sjovt i køkkenregionerne til årets sommerlejr.